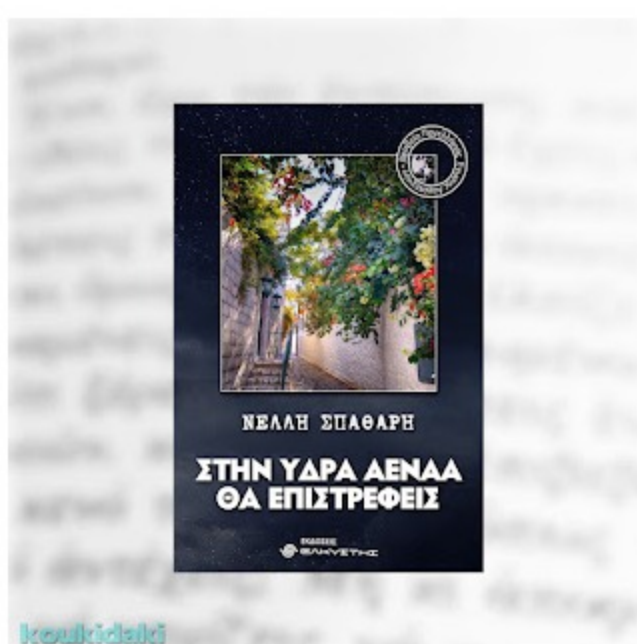

Η Νέλλη Σπαθάρη για το Στην Ύδρα αέναα θα επιστρέφεις

Τι σας ώθησε να γράψετε αυτό το βιβλίο;

Νέλλη Σπαθάρη: *Η απώλεια ενός σπιτιού που είχε γεννήσει έντονες αναμνήσεις. Του σπιτιού του παππού μου όπου πέρασα όλα τα καλοκαίρια της ζωής μου. Μιας απώλειας που σχετίζεται με τη δοκιμασία της μνήμης, η οποία αποτελεί το συνδυαστικό κρίκο προγόνων και απογόνων. Κατά κάποιο τρόπο, αποτελεί συνέχεια -με έναν τελείως διαφορετικό τρόπο- της βραβευμένης από τον Όμιλο UNESCO νουβέλας μου «Στάκα καρδιά μου».*

Αν θα έπρεπε να το περιγράψετε με μία μόνο λέξη, ποια θα ήταν αυτή;

Ν.Σ.: *Μνήμη.*

Τι θα συμβουλευάτε εκείνον που επρόκειτο να το διαβάσει;

Ν.Σ.: *Είναι ένα πικρό βιβλίο που προβληματίζει πάνω στο θέμα της απώλειας: απώλειας προσώπων και απώλειας πραγμάτων που συνδέονται με τους αγαπημένους που χάθηκαν. Να αποφύγει την ανάγνωσή του όποιος αναζητεί ευχάριστα ταξίδια ζωής.*

Αν το βιβλίο σας ήταν/γινόταν ένα κανονικό ταξίδι κάπου στον κόσμο, πού θα πηγαίναμε και πόσες μέρες θα κρατούσε;

Ν.Σ.: *Ο ίδιος ο τίτλος προδίδει τον προορισμό. Στην Ύδρα αέναα. Κυριολεκτικά και μεταφορικά. Γιατί η Ύδρα είναι η Ιθάκη του καθενός και ο αέναος χρόνος είναι η μνήμη που δεν σβήνει σε όποιον άλλο τόπο κι αν βρίσκεσαι. Όσο διατηρείς τη μνήμη, η Ιθάκη σου είναι παρούσα.*

Κλείστε τη μίνι συνέντευξη με μία φράση/παράγραφο από το βιβλίο.

Ν.Σ.:

Μα σαν μπήκε στο λιμάνι, ο νους της ξανασκοτεινίασε. Η ματιά της έπεσε στο παράρτημα της Σχολής Καλών Τεχνών, όπως το αποκαλούσαν οι Ύδραίοι, τον Καλλιτεχνικό Σταθμό όπως ήταν το επίσημο όνομα. Στεγασμένος στο αρχοντικό του Τομπάζη, βαριά επιβλητική αρβανίτικη αρχιτεκτονική αλαφρωμένη από ένα κομψό επιστύλιο, της προκαλούσε παραδόξως ένα αίσθημα ερωτισμού. Ωστόσο, ποιο από τα τρία αισθήματα επικρατούσε; Το ανάλαφρο της Ραπουνζέλ που θα έριχνε τα μαλλιά της από εκείνο το επιστύλιο για να σκαρφαλώσει ο αγαπημένος της και να ζήσουν τον έρωτά τους; Το σκοτεινό της Ιουλιέτας που περίμενε τον Ρωμαίο της αλλά ο έρωτάς τους ποτέ δεν θα ολοκληρωνόταν; Ή τον πικρό της αδιάφορης προς το πρόσωπό της μητέρας της που φοίτησε στη Σχολή Καλών Τεχνών και, φιλοξενούμενη στον Καλλιτεχνικό Σταθμό, εκείνο το σημαδιακό καλοκαίρι γνώρισε τον πατέρα της που είχε έρθει στο νησί να δει τους γονείς του και να κάνει διακοπές; Πόσες φορές είχε ακούσει για το πόσο είχε μαγευτεί από τον παραδοσιακό οικισμό και πόσο της άρεσε να στήνει το καβαλέτο της για μέρες στο ίδιο μέρος ζωγραφίζοντας και ξαναζωγραφίζοντας το ίδιο τοπίο σε διαφορετικές ώρες της ημέρας, αποτυπώνοντας τις διακυμάνσεις του φωτός, σαν άλλος ιμπρεσιονιστής ζωγράφος. Κι ας μην ήξερε ακόμη για το κίνημα του ιμπρεσιονισμού. Η τυχαιότητα στο σύμπαν ήθελε να στήσει το καβαλέτο της και στη στροφή της Μπρατσέρας, δίπλα στο σπίτι του παππού της... Βγήκε από τις σκέψεις της μόλις ο καπετάν Ανδρέας, με το παλαμάρι στο χέρι, πήδηξε στο λιμάνι και έδεσε το ταχύπλοο στον κάβο. Τον ευχαρίστησε, τον πλήρωσε και τράβηξε για το σπίτι. Ήταν ευχαριστημένη από την εκδρομή. Αλλά σε αυτό το νησί, ποτέ η ικανοποίηση δεν ήταν απόλυτη. Πολλές σκέψεις την κατάτρυχαν.

Ο μεγάλος φόβος της ήταν μην βυθιστεί στο σκοτάδι της λήθης. Σαν σε όνειρο διείδε τον κίνδυνο της καταβύθισης της ύπαρξής της στην ανυπαρξία. Μια ανυπαρξία που οριζόταν από την απώλεια του χώρου της Ύδρας, της δικής της Ιθάκης. Έπρεπε να χαράξει μια πολιτική διεξόδου από τον κίνδυνο της απώλειας. Όταν θα έμπαιναν οι αμπάρες σε ένα προς ένα τα παντζούρια του σπιτιού και βυθιζόταν στο σκοτάδι, όταν θα σώπαινε το πιάνο μπροστά στο παράθυρο με τη μπλουμάρια, όταν θα έκλεινε η πόρτα και το κλειδί θα καταβυθιζόταν στα νερά του Κάβου, κάθε ελπίδα επιστροφής θα στέρευε. Η οπτική των άλλων για τον χώρο και τη μνήμη θα της στερούσε τα αέναα ταξίδια της ζωής της. Την ευκαιρία για την αέναη επιστροφή. Ταξίδια του νου και ταξίδια της μνήμης. Γιατί θα έπρεπε να ξεχάσει. Ή μήπως δεν υπάρχει η προστακτική «ξέχνα»;

Νέλλη Σπαθάρη

Η Νέλλη Σπαθάρη, σε μια μικρή συνέντευξη μεγάλων βιβλιοταξιδιών, μίλησε για το μυθιστόρημά της, *Στην Ύδρα αέναα θα επιστρέφεις*, που κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Ελκυστής κι αμέσως μετά, αποδεχόμενη την πρό(σ)κληση της στήλης Πλοκόλεξο σύμφωνα με την οποία έπρεπε να χρησιμοποιήσει δέκα προκαθορισμένες λέξεις, έγραψε ένα κείμενο για αυτό. Στην περίληψη διαβάζουμε:

Η Άννα, φοιτήτρια στη Σχολή Καλών Τεχνών, στήνει το καβαλέτο της έξω από το μοιραίο σπίτι της Ύδρας. Η Ελπίδα, μια γενιά μετά, περιδιαβάζει τα καλντερίμια του νησιού μελετώντας το αρχιτεκτονικό του αποτύπωμα. Μάνα και κόρη. Σχέση οδυνηρή μέσα από κρυμμένα οικογενειακά μυστικά. Το διακύβευμα είναι ο χώρος, το σπίτι. Μόνο που ο χώρος αποτυπώνεται στη μνήμη και η μνήμη τον ανασυντάσσει πάλι και πάλι και πάλι... Γιατί η Ύδρα είναι η μεγάλη ερωμένη.

Η Νέλλη Σπαθάρη (Ελένη Σπαθάρη-Μπεγλίτη) είναι πτυχιούχος της Γαλλικής Φιλολογίας του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και της Ελληνικής Φιλολογίας, τμήματος ΜΝΕΣ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στον τομέα Λαογραφίας του οποίου εκπόνησε και τη διδακτορική της διατριβή («Οι αγγειοπλάστες της Σίφνου. Κοινωνική συγκρότηση, παραγωγή, μετακινήσεις», εκδ. Αρσενίδη, 1992). Συνέχισε μεταδιδακτορικές σπουδές στο Παρίσι, ως υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών, στην Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales στους τομείς της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και της Κοινωνικής και Οικονομικής Ιστορίας. Η μελέτη της «Ιστορική και Κοινωνική Λαογραφία της Ανατολικής Θράκης» βραβεύτηκε από την Ακαδημία Αθηνών το 1994 (Α.Α. Λιβάνη, 1997). Διορίστηκε στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, δίδαξε στο Πειραματικό Γυμνάσιο και Λύκειο Αναβρύτων και διετέλεσε Σχολική Σύμβουλος Φιλολόγων. Δίδαξε στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ) και συμμετείχε στην επιστημονική ομάδα συγγραφής του τρίτομου διδακτικού εγχειριδίου της Θεματικής Ενότητας «Ο Δημόσιος και ο Ιδιωτικός Βίος των Ελλήνων. Οι νεότεροι χρόνοι II» (ΕΑΠ, 2002). Παράλληλα ανέλαβε να συντάξει για την ίδια Θεματική Ενότητα το «Ανθολόγιο Δοκιμίων για το Δημόσιο και Ιδιωτικό Βίο στην Ελλάδα (19ος-20ός αιώνας)» (ΕΑΠ, 2008). Συνέγραψε το εκπαιδευτικό εγχειρίδιο για τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας με θέμα «Αισθητική Εκπαίδευση και Αγωγή» (Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων, 2000). Έχει δημοσιεύσει εκπαιδευτικά εγχειρίδια για τους μαθητές και τις μαθήτριες της Γ' Λυκείου («Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας Γ' Λυκείου. Επιλογή και ανάλυση ιστορικών πηγών», εκδ. Πατάκη, 2011 και «Θέματα Νεοελληνικής Ιστορίας Γ' Λυκείου. Διαγωνίσματα προσομοίωσης», εκδ. Πατάκη, 2017). Η νουβέλα της «Στάκα καρδιά μου» (εκδόσεις Bookoo, 2020) και το νεανικό διήγημα «Μια καλοκαιρινή παρτίδα σκάκι κι άλλη μια» (εκδόσεις Bookoo, 2020) βραβεύτηκαν από τον Όμιλο για την UNESCO Τεχνών, Λόγου & Επιστημών (2018 και 2017 αντίστοιχα). Το μυθιστόρημά της «Amor fati» κυκλοφόρησε το 2021 από τις εκδόσεις Ελκυστής. Βραβεύτηκε το 2022 από την Πανελλήνια Ένωση Λογοτεχνών για το μυθιστόρημά της «Επέστρεψε - Στην Ύδρα αέναα θα επιστρέφεις». Έχει πλήθος δημοσιευμένων εισηγήσεων σε ελληνικά και διεθνή συνέδρια, καθώς και άρθρων σε επιστημονικά περιοδικά. Έχει συμμετάσχει σε εκπαιδευτικά προγράμματα του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Έχει ασχοληθεί με τη μετάφραση από τη γαλλική γλώσσα κειμένων Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, καθώς και παιδικών βιβλίων.